

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13478/2022
27.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужила АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Ђурчић, адвокат из ..., против тужених Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Краљеву, и ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица, чији је пуномоћник у поступку по ревизији Саша Милинчић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2671/21 од 08.04.2022. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2671/21 од 08.04.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2671/21 од 08.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 402/21 од 30.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено према туженима да су тужиле сувласнице са уделом од по 1/2 реалног дела кат. парцеле .. КО ... у површини од 2.64,50 ха, по култури шума шесте класе у мерама и границама ближе описаним у том ставу изреке, што су тужени дужни признати и дозволити да се у катастарским и другим јавним књигама упишу као сувласнице горе описаног реалног дела, са уделом од по 1/2 идеална дела. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужилама солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 255.180,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2671/21 од 08.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужених Републике Србије и ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени ЈП „Србија шуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица, је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права (описно се позивајући на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку).

Тужиље су благовремено дале одговор на ревизију.

Према одредби члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. истог члана о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Одлуке у парници са тужбеним захтевом као што је овде зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. Предмет тужбеног захтева у овој парници је утврђење права својине тужила са по 1/2 идеална дела на реалном делу кат. парцеле .. КО ... у површини од 2.64,50 ха, по култури шума шесте класе, у мерама и границама (утврђеним вештачењем) ближе описаним у изреци првостепене пресуде, која је (са укупном површином од 88.61,87 ха) уписана на име тужене Републике Србије – државна својина и туженог ЈП „Србијашуме“ Београд – ШГ „Голија“ Ивањица као корисника (на основу Закона о шумама из 1997. године). Према утврђеном чињеничном стању, правни претходници тужила ВВ (прадеда по оцу) и ГГ су од 1899./1900. године били у државини овог земљишта (које је по култури било пашњак) као дела матичне кат. парцеле .. по основу куповине од ДД, да би 01.01.1919. године добили и писмену потврду („квиту“) о куповини два парчета њиве са пашњаком од продавца ДД, с тим што је део који је припао прадеди тужила уписан 1937. године у катастру у Поседовном листу .. КО ... као „добро општине ...“. Након тога, у државини тог дела земљишта је био деда тужила, а потом отац тужила ЂЂ. Решењем СО Ивањица – Комисија за расправљање имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини бр. 04-9760/1 од 21.11.1963. године, након идентификације кат. парцела .. и кат. парцела .. (привремени број) која је формирана у поступку самовласног заузећа, површине 2.64,50 ха и која чини североисточни део кат. парцеле .. површине 2.64,50 ха „шума“, одбачена је пријава оца тужила која се односила на кат. парцелу .. јер је утврђено да је по основу одржаја постао власник кат. парцеле .. (пашњак), уз налог катастру да се изврши упис парцела на његово име, што није учињено до данас. Цепањем матичне кат. парцеле 1970. године формирана је, између осталог, и предметна парцела: .. која је остала уписана у Поседовном листу .. КО ... као „добро општине ...“ (који је устројавањем катастра неопкретности прешао је у Лист непокретности .. КО ...). Након смрти деде тужила (1973. године) његови синови и супруга извршили су деобу наслеђене имовине (1976. године), којом је оцу тужила припала у посед катастарска парцела .., а након његове смрти (2010. године), наследиле су га тужиље на једнаке делове. О постављеном тужбеном захтеву нижестепени судови су одлучили правилном применом материјалног права.

По оцени Врховног суда, имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и дате разлоге о основаности тужбеног захтева у овом случају нису

испуњени услови за примену института посебне ревизије из члана 404. Закона о парничном поступку. Не постоји потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, за уједначавањем судске праксе, нити је потребно ново тумачење права у погледу примене правила о стицању својине одржајем, на ствари на којој је друго лице уписано као власник у јавним књигама, док дејство прекида и застоја одржаја имају значаја уколико су наступили у времену потребном за одржај, већ се то питање решава зависно од конкретне чињеничне и правне ситуације. Нижестепени судови су се правилно позвали на параграф 929. Српског грађанског законика - СГЗ (којим се за непокретна добра, као баштине, куће, њиве, ливаде, воћњаке, винограде или миљкове, изискивало 24 године за застарелост, ако је притежање без тапије, а ако ли је са тапијом и у баштинске јавне књиге уведено, доста је 10 година), као и на Закон о мораторном стању за време Балканских ратова и Првог светског рата из 1920. године (према којем мораторијум износи 7 година, 1 месец и 18 дана), чије се одредбе примењују на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације. Код утврђене чињенице да су правни претходници тужила још од 1899/1900 године били у савесној државини предметног земљишта по основу куповине од ДД, о чему су прибавили „квиту“ 01.01.1919. године, то су протеком рока од 31 годину, 1 месец и 18 дана (који рок се навршио још 1932. године) закључно до 06.04.1941. године, одржајем стекли право својине на предметном земљишту (које је тада представљало њиву односно пашњак), пре уписа земљишта (дела који је припао прадеди тужила) у катастар 1937. године као „добра општине ...“ (у ком случају би се примењивали рокови из параграфа 931. СГЗ). Ово је оцу тужила и признато решењем СО Ивањица – Комисија за расправљање имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини бр. 04-9760/1 од 21.11.1963. године, чији су законски наследници тужиле са једнаким уделитема, као и деобом извршеном са браћом. У таквој ситуацији нема места примени правила о забрани стицања права својине одржајем из члана 17. став 1. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 113/17), важећег у време подношења тужбе, јер се не ради о добру у општој употреби (члан 16. став 1. у вези чланова 3. став 1. и 10. став 2. овог закона). Тужени у ревизији није пружио доказ о постојању различитих одлука у истој чињеничној и правној ситуацији, као у конкретном случају и супротном пресуђењу судова, па није испуњен законски услов који се односи на потребу за уједначавањем судске праксе. Због тога је одлучено као у ставу првом изреке.

Из наведених разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да изјављена ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побиијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба за утврђење права својине у овој парници поднета је 03.05.2018. године, са означеном вредношћу предмета спора у износу од 10.000,00 динара.

Како се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору у коме вредност предмета спора побијаног дела очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић